

Flottans Män i Malmö

Aktiviteter 2023

Årsmöte 2023-02-27

Årets första möte, tillika årsmöte. Det blev ett långt årsmöte eftersom många i styrelsen m.fl. skulle bytas eller väljas på nytt. Vi fick även välja ny ordförande eftersom Hans Carlsson hade bett att få bli entledigad från sin post p.g.a. hälsoskäl. Efter mycket dividerande fram och tillbaka och där vi även fick titta i stadgarna hur saker bör hanteras fick vi till slut alla platser tillsatta. Och Jörgen Persson blev enhälligt vald till ny ordförande. Jörgen var ju tidigare ordförande i många år och tar nu befälet igen över vår krympande förening. Vi önskar Jörgen stort lycka till! Som brukligt redovisades även ekonomin och annat som har med föreningen att göra.

Därefter kunde vi kasta oss över kvällens skaffning, cateringlandgång och öl. Efter detta ville Hans C, sin vana trogen, ha ett litet föredrag och sitt favoritämne, ubåtar. Vi fick se en hel del gamla bilder och även filmsnuttar på de äldsta ubåtarna vi haft från början av 1900-talet. Hans sade att han ska fortsätta att hålla föredrag och det är vi mycket tacksamma för.

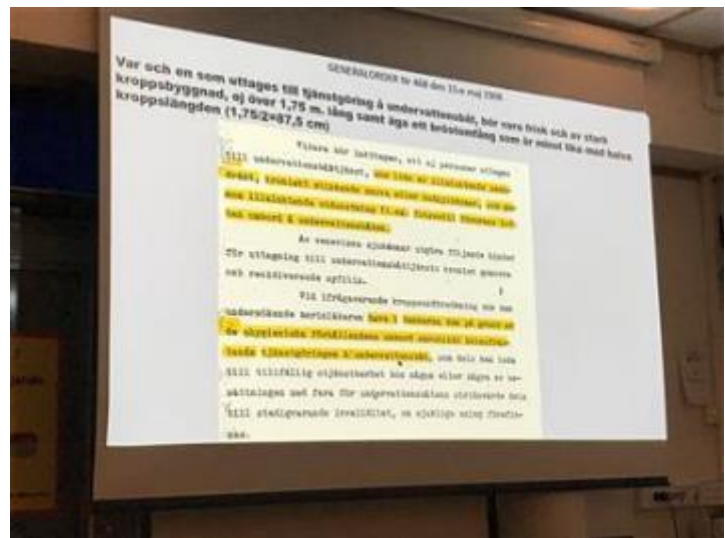
Hans Carlsson avtackas och nye Ordföranden Jörgen Persson utsågs enhälligt.

Vår gästbok och Hans-Inge Hellströms tolkning av vår nya FC, Jörgen Persson.

Stor koncentration på det långa årsmötet...

Men sedan mat och föredrag.

Månadsmöte 2023-03-27

Första mötet med vår ny-gamle ordförande, Jörgen Persson, vid rodret. Jörgen har ju varit ordförande under flera år förut, så han vet hur man genomför ett möte. Han började med att berätta om läget i föreningen nu när Hans Carlsson avgått. Han hoppas att vi ska kunna fortsätta vår verksamhet. Mötesavgiften har vi ökat med 20 kronor per gång. Som skaffning serverades varm mat från restaurang Variation 2. Det var en utsökt Ugnsbakad grissida med skysås, rödkål och rostad potatis. Bland det godaste vi haft på länge.

Stefan Leo hade i helgen varit i Göteborg för att fira 45-årsjubileum för Älvsnabbens långresa 1977–78. De hade varit 56 av besättningen som samlats på hotell G, som ligger precis över Göteborgs centralstation. Stefan berättade om tilldragelsen och visade samma bildspel som han kört där. Han var klädd i samma kavaj med bl.a. hans egen instiftade Älvsnabbenmedalj och sin FM Ankarmedalj i guld. Han hade dessutom på sig resans fartygschef, Bertil Daggfeldt, skärmössa som Stefan fått för många år sedan för sitt arbete med återträffarna och Älvsnabbens webbplats. Precis som på träffen fick vi höra en överblåsning i en skeppspipa som start på föredraget. Denna "blåsning" stod f.d. aspirant Anders Garin för, som också varit med på jubileet.

Stefan visade även ett par av de presenter han fått på träffen, bl.a. en tavla som hängt hos norska sjömanskyrkan i Willemstad på Curaçao och två kuddfodral från Curaçao och Martinique. Tavlan var en bild på Åbn och med text där vi tackade kyrkan för deras trevliga mottagande när vi var där. De hade ju bl.a. spelat vår nationalsång när vi löpte in i hamninloppet förbi kyrkan. Vi fick även höra att Stefan håller på att "snygga" Älvsnabbensajten (alvsnabben.se). Den har ju legat ute på Internet sedan 1998 och dess design var gjord för den tidens lågupplösta skärmar och långsam modemuppkoppling. Nu har den fått ett modernare och luftigare utseende. Men arbetet att uppdatera sidorna om alla långresor kommer att ta minst ett halvår.

Jubilarerna hade även varit på guidad rundtur i Maritiman under lördagen och mest då på HMS Småland. Vi fick se många bilder därifrån. En del jagare har ju också varit ute på långresa, bl.a. 1961, 1981 och 1982. Stefan belönades med en sedvanlig present i form av en korkförsedd dryck.

Månadsmöte 2023-04-24

Även denna gång fick vi varm mat från restaurang Varitation2 som vår nye ordförande Jörgen beställer och hämtar upp på vägen till vår lokal. Det gång blev det helstekt kotlettrad med champinjonsås, gelé och kokt potatis som smakade alldeles utsökt.

Som föredragshållare hade vi besök av Mikael Persson, ansvarig för soldathemmet ute på P7, pansarregementet i Revinge som ligger ett par mil utanför Malmö. Det finns för närvarande 23 soldathem runt om i Sverige. Verksamheten skiftar beroende av behov och efterfrågan, men gemensamt för alla soldathem är att de är en naturlig samlings- och träffpunkt för rekryter, personal inom Försvarsmakten och veteraner. Läs mer på: [Soldathem - SoldathemSoldathem](#).

Det märktes att Mikael brinner för sin uppgift. Han har ett långt förflutet inom försvaret med bl.a. flera utlandsuppdrag i t.ex. Afghanistan och Libanon, så han vet vad en trygg plats för återhämtning och kamratskap efter uppdragen betyder. Ute på P7 finns i dagsläget ca 350 värnpliktiga varav ca 14% är kvinnor. Mikael's uppgift är att se till så dessa värnpliktiga kan slappna av och umgås gemensamt på olika sätt när de inte är i tjänst eller under utbildning. I lokalen finns mycket för dem att göra på fritiden. Ljudanläggning med bl.a. vinylskivor och faktiskt massor med pussel, som de själva begärt att få. Legobyggsatser finns också efter att de gemensamt sett Legomasters på TV. Vid olika högtider pyntas det i lokalen och ofta tävlas det också mellan de olika grupperna. T.ex. vem som kan göra den fräckaste Halloween-pumpan, osv...

Mikael anordnar även grillkvällar och glasskalas. Och när regementet är iväg på övningar följer han oftast efter med ett mobilt soldathem, lastat med allt som de vill ha under ledig tid, t.ex. läsk, godis, glass, kaffe m.m. Mikael har en fransk bulldog som heter Buddha och han är oftast med honom på jobb. Och naturligtvis är Buddha mycket populär bland rekryterna och han bidrar också till att skapa en god stämning i gruppen.

Vi tackade Mikael med en stor dominikansk cigarr med omblad från Honduras.

Månadsmöte 2023-05-29

Sista mötet innan sommaren. Denna dag firades ju även Veterandagen, vilket ordföranden uppmärksammade oss om. Vi pratade en stund om de som äras bör denna dag. Därefter högg vi in på kvällens catering-skaffning, oxbringa bakad i ugn och sedan grillad. Gräddsås, gelé, potatis och sallad till det. Mycket gott! De som så önskade erbjöds Piratens besk med anledning av kvällens tema.

Kvällen gick i författaren Fritiof Nilsson Piratens (1895–1972) anda och leddes av vår egen Mikael Westerberg.

Först lyssnade vi på Östen Warnerbrings piraten-sång, Kivikspolkan. I texten passerar ett större antal av Piratens mer eller mindre bisarra romanfigurer förbi. Sedan berättade Mikael några skrönor av oklar sanningshalt, bl.a. om hur Piraten och en kumpan som unga icke befarna jungmän, mönstrade på en Tirfingångare och spelade av befälhavaren alla hans pengar på poker. När denne krävde revansch, spelade de av honom skeppskassan och till slut även navigationsinstrumenten. Bara psalmboken fick kaptenen behålla.

Höjdpunkten var nog när Mikael läste den dråpliga och saltstänkta novellen om Piratens seglats som andrestyrman på skutan Balaklava. På 20-talet, i förbudstidens Norge, kunde whisky köpas ut till sjuklingar på apotek, mot recept förstås. En förstående läkare hjälpte den av akut sjukdom drabbade Piraten. Bäst var slutet. Efter regattaveckan i Cowes med mycket festande var Piraten och Balaklavas skeppare i stort behov av att få en natts vila. De lade skutan på redan. För att inte bli störda satte de B, den röda krutflaggan och därtill gul flagg som varnar: "jag har pest, kolera eller gula febern ombord". Äntligen fick de sova ut i fred, men på morgonen väcktes de av ett avgrundsvrål från en siren. De låg i vägen för en gigantisk oceanångare och hennes fem bogserbåtar. Piraten hade glömt att de hade anktrat mitt i leden ut Southampton och tvingat oceanångaren till en kostbar omväg. Hur Piraten kom ur detta dilemma, fick två flaskor champagne på köpet och Balaklava blev rapporterad till Sandy Hook, kan man läsa om i novellsamlingen "Flickan med bibelspråken".

Vi tackade Mikael på sedvanligt sätt.

Som vanligt tolkade Hans-Inge Hellström kvällens tema.

Jörgen informerade till sist lite om läget i föreningen och frågade oss vad vi tyckte om anmälan till mötet som denna gång mailades ut från MyClub. Hos MyClub finns ju alla lokalföreningars medlemsregister och från denna kan man t.ex. även skicka ut kallelse-mail där man enkelt kan svara ja eller nej till mötena. Vi tyckte alla att vi skall fortsätta med denna anmälan. Därefter ställde vi stolar och bord i ordning i lokalen, diskade glas och tallrikar och önskade varandra en trevlig sommar. Nu blir det inga fler möten förrän den 28 augusti.

Månadsmöte 2023-08-28

Solbrända (nåja) och fulla av energi samlades vi igen till första mötet efter sommaren. Under sommaren har tyvärr en av våra trognaste medlemmar lämnat oss, Curt Borgenstam Jr. Curt var en drivande medlem som både varit ordförande och hållit flera föredrag under åren. Hans var ju även en s.k. shipspotter och visade ibland sina fina bilder på olika marina fartyg. En stor saknad för föreningen.

Vår mångåriga medlem Kennet Hultman fyllde 80 år samma dag vi hade mötet. Vi andra tyckte förstås, hur kan man bättre fira en sådan högtidsdag än bland sina kollegor i Flottans Män? Kennet har ju ett långt liv bakom sig i flottan och handelsflottan m.m. Han hedrades med många ryggdunkar, blombukett och ett kraftigt skånskt trefaldigt hurra.

Jubilaren Kennet Hultman till vänster.

Maten bestod av härlig pytt i panna med ägg och rödbetor. Vi har fått hitta en ny cateringfirma, för den vi använde i våras har gått i konkurs. Kanske för att vi inte hade möten tillräckligt ofta? 😊

Kvällens föredragshållare var Ingela Lind och Per Thaagaard från Fredsbaskrarna Skåne. Det är en del av Sveriges Veteränförbund (SVF), en intresseorganisation som förenar alla civila och militära utlandsveteraner, före, under och efter utlandstjänstgöringen. Deras värdegrund är Kamratskap, Omtanke och Medmänsklighet. I Skåne har de fyra träffplatser; Helsingborg, Kristianstad, Ystad och Malmö där de kan träffas regelbundet. På dessa platser finns också veteranmonument placerade. Monumentet i Malmö invigdes så sent som 29 maj 2022 och ligger vackert nere vid kanalen utanför centralstationen. På kvällen lyser en gul linje i marken från monumentet ner till vattnet.

Gula Bandet (www.gulabandet.se) säljer de till förmån för Sveriges veteraner, svensk personal i utlandstjänst och deras anhöriga. Tack vare små och stora bidrag från privatpersoner och företag kan Gula Bandet stötta veteraner och deras familjer med kamratstöd och vid behov ekonomiskt för att hjälpa dem tillbaka till det vanliga livet, där sjukvården, myndigheter och försäkringar inte räcker till.

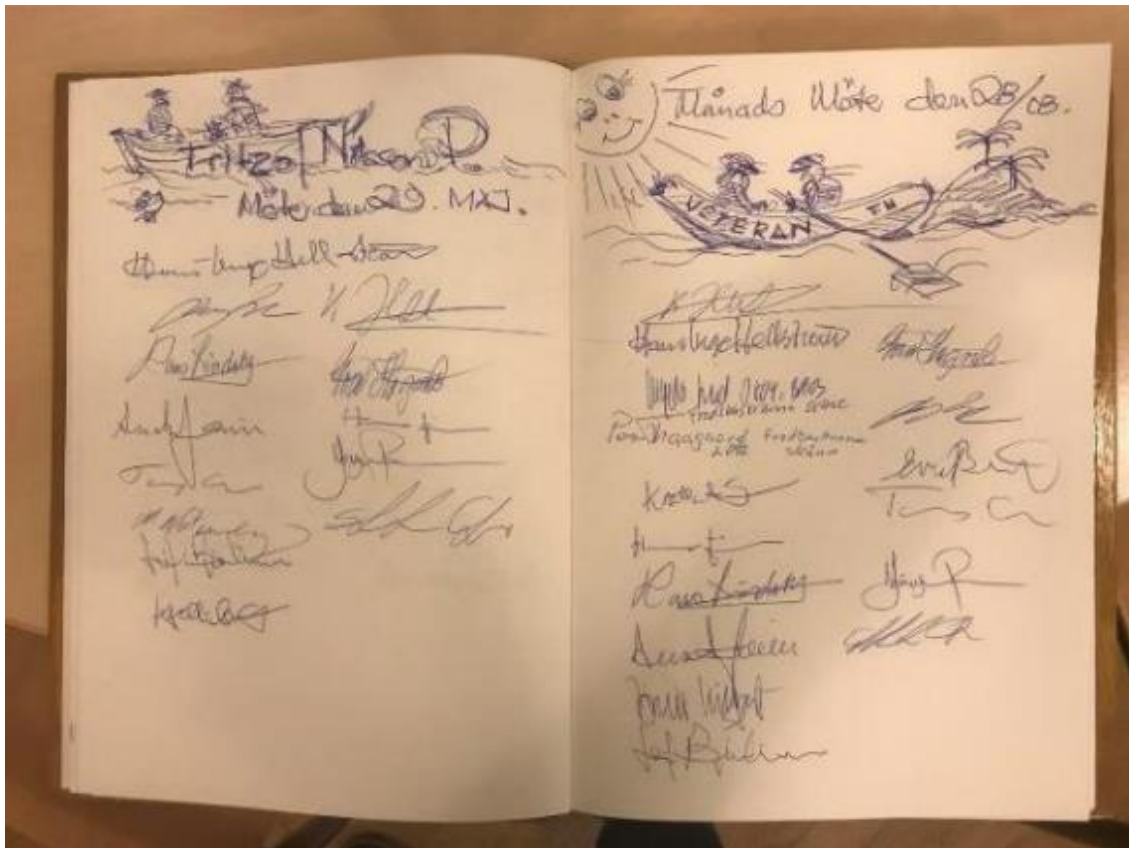
Vi fick höra att många av de som är på utlandstjänst får uppleva mycket hemska saker om de tjänstgör i krigszoner som i t.ex. forna Jugoslavien och Afghanistan. Dessa upplevelser kan de behöva bearbeta, antingen direkt efter hemkomst eller ibland flera år efter tjänstgöringen. Vi fick höra flera exempel att man gått och burit på händelser inom sig i flera år och som sedan kan komma fram när de t.ex. ser nyhetsreportage på TV från liknande krigsplatser.

Första gången Sverige skickade fredsbevarande personal utomlands var till Koreakriget 1950–53. Man räknar med att ca 100 000 svenskar gjort fredsbevarande utlandstjänst genom åren. Läs gärna mer på deras hemsida: sverigesveteranforbund.se eller sverigesveteranforbund.se/forening/fredsbandet-skane.

Vi tackade Ingela och Per för denna fina och intressanta presentation och vår förening fick i gengäld en fin plakett.

Vår gästbok med illustration av Hans-Inge Hellström.

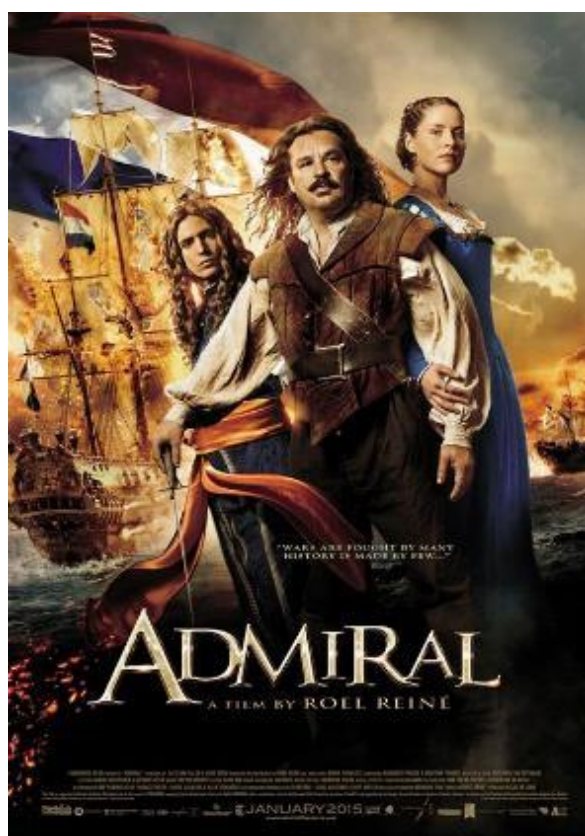
Månadsmöte 2023-09-25

Vid septembersmötet frossade vi i köttgryta med kokta potatisar och bröd från en ny leverantör, restaurangen ute vid Svaneholms slott. Det är vår medlem Bruno Lindquist som ordnat detta eftersom han är engagerad ute vid detta anrika skånska slott. Alla var överens att de gärna kan få bli vår nya hovleverantör av mat.

Helgen innan mötet hade vi haft besök i hamnen av sex stora Nato-fartyg från olika länder. De är en stående sjöstyrka i Östersjön som gick in till Malmö för att bunkra och vila besättningarna. De hette FGS Hessen, FGS Spessart, HDMS Niels Juel, HNLMS Tromp, FS La Bretagne samt ITS Antonio Marceglia. Tyvärr erbjöds inga besök ombord och de lade till vid kryssningskajen där man tyvärr inte ens kommer nära fartygen p.g.a. av staket och vakter vid ingången. Vi får kanske vänja oss vid sådant när vi också kommer med i NATO?

Det italienska F 597 ITS Antonio Marceglia, 145 m långt.

Kvällens underhållning stod Stefan Leo för. Han hade sett en trailer till filmen "Admiral" från 2015 som han blev fascinerad av. Filmen handlar om den berömda nederländske amiralen Michiel de Ruyter som var verksam på 1600-talet. Föredraget började med att vi fick se de första spännande 10 minuterna av filmen. Sedan berättade Stefan om de Ruyter och hans många slag till sjöss mellan 1637–1676. Han var även inblandad i stridigheter med vår Karl X Gustav vid fritagningen av Gdansk och Nyborg under Karl X danska krig 1657–1660. Stefan jämförde honom även med amiral Nelson som dock var verksam ca 100 år senare, men det visar sig att Nelson inte alls var med i lika många sjöslag som de Ruyter, om man ska tro Wikipedia.

Michiel är så klart berömd i Nederländerna där han t.ex. fått ge namn till många gator och det finns statyer på flera ställen och han har ett eget museum. Flera nederländska örlogsfartyg har också burit hans namn. Hans webbplats heter www.deruyter.org och han har även en egen grupp på Facebook, www.facebook.com/MdeRuyterNL.

Vi fick även höra om Karl X Gustavs första och andra danska krig och resultaten av dessa. I det första kriget 1657–58 gick ju svenska armén över den frusna isen från Jylland och det slutade med freden i Roskilde 1658. I det andra danska kriget 1658–1660 var Karl X:s mål att helt utplåna Danmark som en självständig stat och ena Skandinavien under den svenska kronan! Vilka konsekvenser hade inte det medfört? Svenskarna invaderade alla danska öar under detta fortsättningskrig, intog Kronborgs fästning och började belägra Köpenhamn. Strax utanför Köpenhamn vid Brønshøj upprättade man ett stort fältläger som man kallade Carlstad. Det innehöll på slutet ca 30 000 innevånare, lika många som Köpenhamn hade på den tiden.

Men nederländerna kunde inte acceptera att Sverige t.ex. skulle komma att kontrollera all infart till Östersjön, så de skickade en stor flottstyrka med förnödenheter m.m. till det instängda Köpenhamn. De mötte den svenska flottan i Öresund som kom att kallas "Slaget i Öresund" 29 oktober 1658. Efter 5 timmars hårda strider lyckades förnödenheterna komma fram till Köpenhamn och belägringen misslyckades. Även hela kriget gick i stöpet av flera anledningar och Karl X erbjöd fred till danskarna i maj 1660 som innebar att en del av det som vanns vid freden i Roskilde 1658 förlorades. Bl.a. Bornholm och Trondheims län. Kort därefter dog Karl X i Göteborg. Under detta andra krig var även Michiel de Ruyter med i en nederländsk flottstyrka som tillsammans med andra länders arméstyrkor befriade den danska staden Nyborg på Fyn den 14 november 1659. Så han var lite besvärlig för svenskarna...

Stefan konstaterade också att det är lite synd om danskarna. Först höll de på att bli helt besegrade av Karl X på 1600-talet. Sedan utsattes Köpenhamn för ett angrepp av britterna år 1801 genom att Nelsons flottstyrka förstörde större delen av deras flotta i det berömda "Slaget vid Köpenhamn" 1801. Efter detta slag vid Köpenhamn seglade Nelson vidare mot Karlskrona för att även straffa Sverige för deras inblandning mot britterna under Napoleonkrigen. Som tur var vågade de sig inte förbi Drottningsskär som försvarade inloppet till Karlskronas örlogshamn på den tiden. Sök efter

"Drottningkärs kastell" på Wikipedia för att läsa vad som gjorde att Nelson vände hem igen med oförrättat ärende. En mycket rolig historia!

1807 tvingades danskarna överlämna hela sin flotta till britterna vid "Slaget vid Köpenhamn" 1807 efter att de nattetid bombat sönder nästan hela Köpenhamn under flera dygn för att till sist få sin vilja igenom. Här användes även de spektakulära Congreve-raketerna. Många kallar detta för "Världens första terrorbombning". Dessa två sista händelser skedde under Napoleonkrigen därför britterna bl.a. var oroliga att Danmark skulle överlämna sin då mycket starka flotta till fransmännen.

Till sist berättade Stefan varför Danmark fortfarande har Tre kronor i sitt riksvapen (sök efter "Danmarks Riksvapen" på Wikipedia) och vi diskuterade varför vi har tre vita streck i kragen på flottans sjömansskjorta. En myt säger ju att det är för att hedra Nelsons tre största segrar; Nilen, Köpenhamn och Trafalgar. Men enligt en artikel på sjöhistoriska museets hemsida kan denna myt inte vara sann. Googla på "(O)sannolika historier om sjömanskragen" för att läsa om detta. Och om man googlar på "Uniformer vid svenska flottan - 1600-tal" hittar ni säkert Hans Högmans webbplats "Militaria" där han berättar när vi började använda den svarta råbandshalsduken. Dessa två sista tips kommer från Kjell Närkhammar som ibland skriver i vår tidning och även har bidragit till alvsrabben.se.

Månadsmöte 2023-10-30

Vid oktobermötet samlades vi för att äta korv stroganoff med ris och grönsaker som vår ordförande införskaffat. Folköl eller vatten till detta och snaps till de som kunde. Vår medlem Hans Lindahl hade skickat ett par bilder till oss från New Orleans där han är och jobbar just nu. Ordförande Jörgen Persson redogjorde sedan om läget i föreningen. Vi har ju problem att få medlemmar att engagera sig i styrelsen...

Som föredragshållare kunde vi åter hälsa Mikael Persson välkommen. Han har varit hos oss innan och berättat om soldathemmet i Revinge, men nu skulle han berätta om sin tid i norra Afghanistan vid Mazar-i-Sharif år 2010. Där var han tillsammans med ca 550 andra svenskar i det som kallades FS19 (Fortsättningsstyrka 19). Dvs den 19:e styrka som Försvarsmakten skickat ner p.g.a. ett Nato-mandat som Sverige fått av FN:s säkerhetsråd. Mikael var även där nere 2011, 12, 13 och 2014.

Det blev ett mycket intressant och även rörande föredrag när Mikael berättade om de många incidenter och stridigheter som de råkade ut för. Och detta var på riktigt, inte på något övningsfält eller någon marinövning som vi är vana vid! Mikael var Sergeant och vagnchef på en Patria pansarterrängbil 203 och hade också ansvar för två andra Patria-fordon i en stridande grupp i frontlinjen. Deras enhet hade som uppgift att leta upp fienden och slå ut dem. Alltså inte för att hjälpa lokalbefolkningen eller t.ex. se till så att flickorna kunde gå i skolan, vilket många trodde här hemma. Fienden var "de som inte understödde den sittande afghanska regeringen" som Mikael så diplomatiskt uttryckte det. Under sina uppdrag var de utrustade med mycket personlig skyddsutrustning m.m., och detta i en värme som ibland uppgick till 60 grader.

Otaliga var även de vägbomber m.m. som de antingen oskadliggjorde eller råkade ut för. Vid ett tillfälle körde en Galt (terrängbil 16), som Mikael åkte med, på en vägbomb med höger framhjul. De som var inne i fordonet klarade sig tack vare att Galten har ett underrede som leder bort sprängkraften, men kulspruteskytten som stod upp genom taket kastades upp och föll ner på taket medvetslös. Lokalbefolkningen var inte alltid att lita på. Många kunde på dagarna vara behjälpliga och samarbetsvilliga för att kanske sen på natten vara med om att anfälla deras bas. Fast på nätterna hade de svårare att anfälla eftersom soldaterna i koalitionen hade avancerade mörkersikten m.m. Om någon soldat blev skadad ute i fält kom oftast amerikanska helikoptrar och hämtade dem. De fordon som användes för transport av skadade kunde inte ha rött kors på sidorna, för då blev de oftast beskjutna.

Mikael berättade även att hans bästa vän där nere körde över en vägbomb med en Patria under en strid, vilket ledde till att han stupade på platsen och två andra i fordonet blev skadade. Hans kropp flögs först tillbaka till basen av en amerikansk helikopter och så småningom flögs kroppen hem. Mikael var med när planet landade i Sverige och där fick han även träffa vännens föräldrar under ceremonin, vilket naturligtvis blev ett rörande möte.

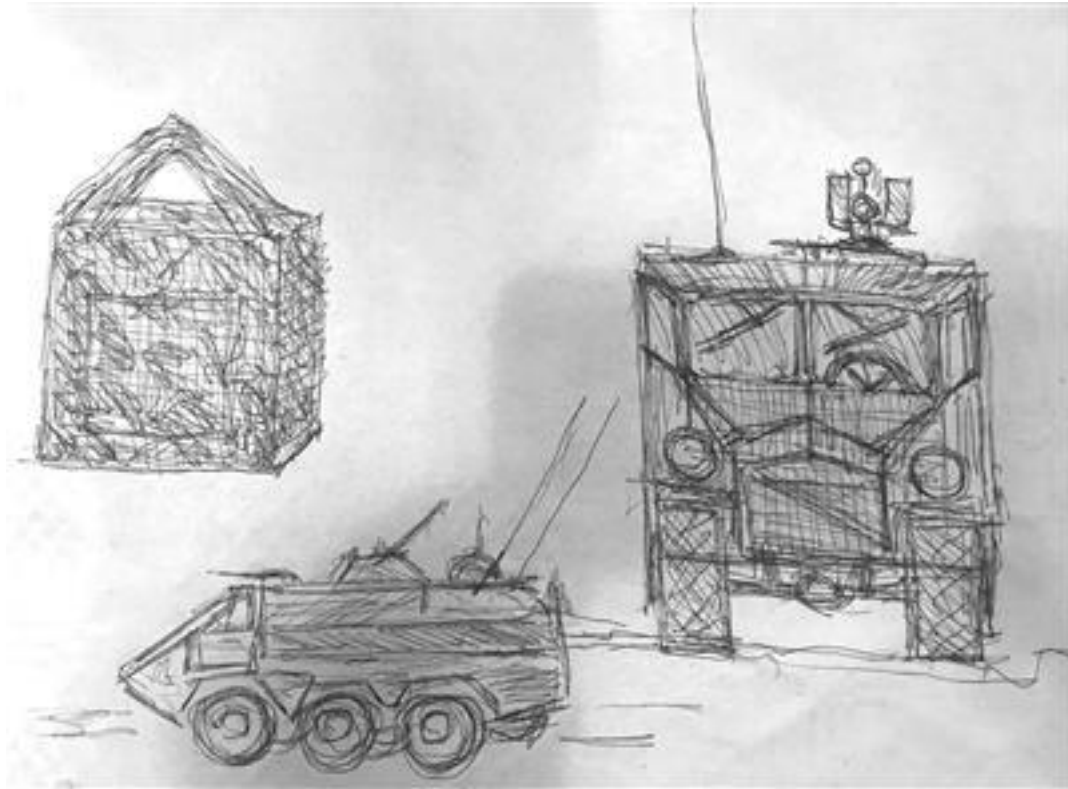
Vi tackade så klart Mikael för detta fascinerande föredrag och bad honom komma tillbaka för att berätta om hans andra utlandsuppdrag. Sen var det dags för kaffe och vårt boklotteri. Denna gång lyckades Ronny Hultman vinna inte mindre än fem böcker! Han lär inte ha några fritidsproblem på länge. Hans Hellström tecknade som vanligt sin version av föredraget på vår vita bordsduk.

Mickes Patria 203.

En glad Ronny Hultman med sin vinst.

Hans-Inge Hellströms tolkning av föredraget.

Månadsmöte 2023-11-27

Till novembermötet kom det bara tio tappra flottister. Säkert beroende på att den tänkta föredragshållaren inte kunde komma. Vi som var där fick i alla fall en jättegod varm gulaschsoppa med bröd. Det passade perfekt för det hade blivit ganska kallt i Malmö, ca -3 grader. Och sedan pannkakor med sylt och grädde till kaffet. Vår ordförande Jörgen berättade om vårt bekymmersamma läge i föreningen. Idag är Jörgen både ordförande och kassör och det funkar inte. Så vi måste vaska fram någon som kan ta över kassör-rollen inför nästa årsmöte. Vi diskuterade också om vi ska boka vår lokal på samma sätt som hittills 2024 eller kanske börja ha möte varannan månad istället.

Till underhållning denna kväll hade vår medlem Thomas Christoffersson tagit med sig en film på DVD som heter "S/S Martha". Det är en dansk komedi från 1967 som handlar om besättningen på ett gammalt handelsfartyg.

Skorven S/S Martha som filmen handlar om.

Månadsmöte 2023-12-11

På årets sista möte äter vi alltid julmat i någon form. Förr om åren, när vi var betydligt fler medlemmar, hade vi riktiga julfester med våra damer. Men numera är vi inte så många kvar, så vi nöjer oss med catering-julmat i vår lokal. Denna gång blev det ett utsökt julbord från restaurangen "Kniv & gaffel". Inget saknades, utom ålen förstås. Och gott var det, tyckte alla! Tyvärr kör alla bil till våra möten utom Evert, så det var bara han som tog en snaps. Vi andra drack folköl, cider eller vatten. Innan vi satte oss till bords tog vi ett fint gruppfoto.

Kvällens underhållning stod Stefan Leo för. Han hade gjort ett litet föredrag där han spelade ett antal gamla sjömansjulsånger från krigsåren. Inspelade i original på stenkakor, men nu i digital form. Samtidigt visades texterna till dessa gamla fina sånger.

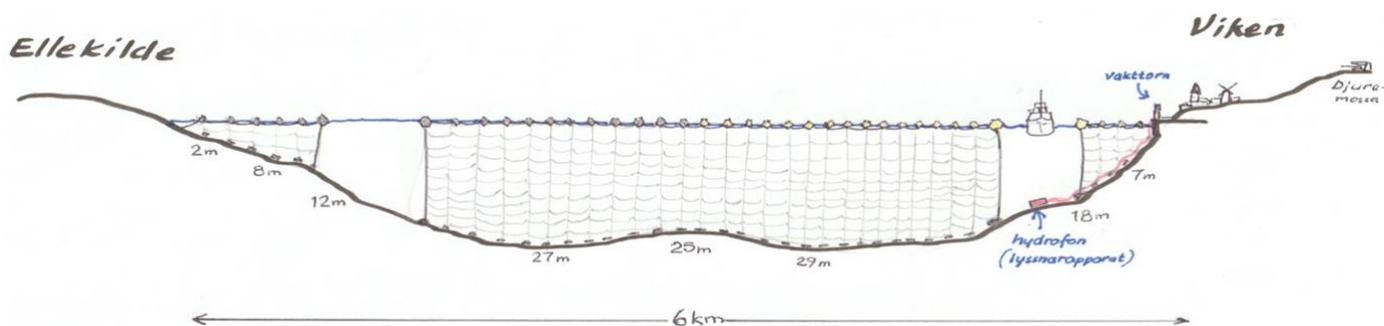
Men först fick Stefan förklara lite om bakgrunden till sångernas texter. Det handlade om att tyskarna, efter att de ockuperat både Norge och Danmark, upprättade den s.k. Skagerackspärren mellan Kristiansand och Hanstholm med ett jättestort och långt minfält och på båda sidor hade de stora slagskeppskanoner som kunde nå ut ca 5,5 km och de hade även bevakningsfartyg för att upprätthålla spärren. Detta gjorde att ca hälften av alla svenska oceangående handelsfartyg inte kunde komma hem på flera år och andra hälften av de oceangående fick bli kvar i våra svenska

hamnar. Detta fick till följd att Sverige tvingades förhandla med Tyskland för att i alla fall kunna få igenom en del nödvändiga frakter och man startade den s.k. "Lejdtrafiken" eller "Göteborgstrafiken" som gjorde att ca 459 resor kunde göras genom spärren av 79 fartyg.

Bild från Gustav von Hofstens "Svenska sjömän i krig", [Sjoman_krig.pdf \(windows.net\)](#).

2019 hade vi besök av Carl-Johan Jargenius från Vikens sjöfartsmuseum som berättade om de tyska s.k. ubåtsnäten som de lade ut i Öresund, Fehmarn Bält och tvärs över finska viken efter krigsutbrottet för att hindra allierade och ryska ubåtar att komma in i Östersjön. Stefan friskade upp våra minnen från Carl-Johans föredrag.

"U-boot netsperre" i Öresund mellan Ellekilde och Viken.

Vi sålde ju bl.a. mycket järnmalm till Tyskland som först transporterades från Narvik ner till de tyska hamnarna, men efter krigsutbrottet blev dessa transporter väldigt farliga och utsattes ofta för torpedanfall från både ryska och allierade ubåtar och torpedbestyckade flygplan. Men när Narviks hamn senare förstördes gick trafiken istället från t.ex. Luleå ner längs den svenska ostkusten till de tyska hamnarna, både i Östersjön men även till deras Nordsjöhamnar i Bremen och Emden. Hamnen längst bort var Rotterdam i det tyskockuperade Holland. Sverige fick så småningom tillåtelse att gå genom Kielkanalen med dessa transporter. Eftersom dessa transporter var väldigt riskfyllda kallades de för "Dödsfarten". Man beräknar att det totalt sänktes ca 201 svenska handelsfartyg, 31 fiskebåtar och att ca 1500 svenska sjömän omkom under kriget. Många sjömän som inte kunde komma hem under krigsåren tjänstgjorde och omkom även på allierade transporter utomlands.

Sångerna vi fick höra från dessa krigstider var bl.a. "En sjöman bortom spärren" från 1941, "Jul på havet" 1941, "När haven åter blir fria" 1941 och "Jul i främmande hamn". Sedan lyssnade vi förstås även på Ulla Billquists speciella hyllning till oss flottister från 1941, "På tal om kyssar min flotta flottist". Till sist berättade Stefan och visade bilder från hans och Anders Garins julfirande vid Mayero Island och nyårsfirande i Willemstad på Curaçao i Västindien, när de båda var ute på långresa med Älvsnabben 1977–78. Julbord på däck i sommarvärme!

Julafton på Älvsnabbens däck vid Mayero Island i Västindien 1977.

Efter föredraget högg vi in på risgrynsgröten med saftsås. Och till detta kaffe och pepparkakor. Sedan det vanliga boklotteriet. Ronny Hultman vann mest även denna gång, tre vinster på hans fyra lotter! Mätta och belåtna avslutade vi kvällen och hela FM-året 2023 och önskade varandra God jul.

